

(Det talte ord gælder)

Andenbehandling af budgetforslag 2023 og overslagsårene 2024-2026

Budgettale

Karina Vestergård Madsen, 6. oktober 2022

KLIMA OG VELFÆRD – EN NY RETNING FOR KØBENHAVN

Jeg vil gerne begynde med at fortælle en historie om et skib. Foran sad den smukkeste galionsfigur. Belagt med guld og uden en ridse. Sejlene er kraftige og helt hvide. Ingen huller at spotte. Og resten af skibet ser fra toppen af smukt ud. Men under havets overflade gemmer sig en anden historie. For kaptajnen har haft så travlt med at pudse og udskifte både galionsfiguren og messingbeslag, at han har glemt alt om skroget. Det er blevet så dårligt vedligeholdt, at vandet er begyndt at pible ind af små huller. Ingen skade endnu, men besætningen, som står for at holde pumperne i gang, kæmper en brav kamp for at holde skibet oven vande.

Det tegner ikke godt for skibet. Medmindre kaptajnen begynder at tænke mindre på fine galionsfigurer og mere på skroget.

I øvrigt glemte jeg at nævne skibets navn. Det er København. Og det er ikke tilfældigt.

For ligesom skibet har København i mange år haft for meget fokus på vores galionsfigurer. Vi har været så optaget af prestigeprojekter, som kan få os i historiebøgerne, at vi har glemt driften. Vi har glemt at passe på skroget og den besætning, som sikrer, at København kan hjælpe de unge, de ældre, mennesker med handicap og alle dem ind imellem.

I årevis har vi først sparet i forvaltningerne for derefter at give lidt tilbage. Men størstedelen har vi taget, så vi kunne sætte nye spændende projekter i gang. Lyder det ansvarligt?

Ikke for mig. Derfor er jeg glad for, at vi med budgetaftalen for 2023 har taget et andet valg. Jeg er glad for, hvad vi er lykkes med.

I år har vi med budgettet tænkt på skroget. Vi har holdt hånden under det vigtigste. Vi har sikret grunddriften. Det, der skal sikre velfærden til flertallet og holde hånden under dem, der trænger mest. Vi har sikret penge til områder, som er blevet så udsultet af effektiviseringer, at de var i fare for at synke til bunds. Vi har sikret, at velfærdsområdet kan holdes oven vande og at klimaindsatsen får medvind. Der har ikke været penge til nye, flotte galionsfigurer.

For knap et år siden var den kommunale valgkamp lige på trapperne. Der var ingen tvivl om, hvilke emner der fyldte mest – både hos vælgerne og hos os. Klima og velfærd. Det fokus har vi prioriteret i budgettet for 2023. Det er det mandat, vælgerne gav os.

Klima

Klimaindsatsen er altafgørende for os. Vi skal handle. Vi har ganske simpelt ikke råd til at lade være. Vi har menneskeligt ikke råd til at lade være.

Men efter fire dage med forhandlinger var det stort set intet klima i det papir, der lå på forhandlingsbordet.

Det kunne vi ikke leve med. Det ville vi ikke leve med.

Vi endte heldigvis med en aftale, hvor vi fik så meget klima ind som muligt.

Flere delebilspadser, nye ladestandere, højere parkeringsafgift og flere elbiler i kommunens bilflåde. Flere solceller og bedre indsats for at spare på energien.

Vi har sikret penge til 2035-klimaplanen. Og vi får et klimaborgerting, så vi kan få borgernes forslag til, hvad vi skal gøre.

Noget af det er planer, som vil have en effekt med det samme. Blandt andet færre biler i Københavns hjerte. Vi freder Middelalderbyen og skaber den grønne bymidte.

Noget andet rækker længere ud i fremtiden. Det er helt nødvendigt, at vi investerer i langsigtede og holdbare løsninger, hvis vi for alvor vil rykke på klimadagsordenen.

Vil vi lave store forandringer, har vi brug for at have ambitiøse mål. Men det er ikke nok at vedtage ambitiøse mål. Der skal også handles – og handlingerne skal finansieres. Det gør vi med budgettet for 2023. Vi er ikke færdige, men vi er på vej ud på den helt rigtige rejse.

Velfærd

Vi har taget mange vigtige og svære beslutninger på næste års budget. Et af de allervigtigste valg, er, at vi har sikret driften. Vi har sikret, at der rent faktisk er penge til initiativer, som fagudvalgene har besluttet, skal ske. Vi har truffet det ansvarlige valg om drift før prestigeprojekter.

I årevis er der blevet sat gang i det ene prestigeprojekt efter det andet. Og regningen. Den er sendt med ekspresfart til udvalgene, som skulle finde det samme beløb i et i forvejen alt for stramt budget.

Det er slut nu. I år har vi sikret en permanent driftsbevilling i folkeskolen på specialområdet.

For første gang i mange år løfter vi socialområdet. Ikke kun med midlertidige midler. Men varigt.

Vi får nu endelig demografi på udsatte børn og unge.

Vi har taget et første skridt i retning af at gøre op med et årelangt efterslæb og sikrer, at mennesker med sindslidelse og handicap får tilbudt et botilbud hurtigere end i dag.

Vi sætter antallet af sager ned per medarbejdere, de får mere tid til at gøre en forskel for den enkelte københavnere.

Vi har sikret en permanent bevilling til Stofindtagelsesrummet H17 på Halmtorvet og til Sundhedstemaet for udsatte hjemløse.

Vi har sat ekstra penge af til initiativer, som kommer københavnere i alle aldre til gode.

Vores ældre får billigere mad i eget hjem, mens beboerne på plejehjemmene igen kan nyde levende musik, og pensionister gratis kan komme ind på vores museer.

Børnene får flere sundhedsplejersker, mere sikre skoleveje i en række bydele, en ny specialklasserække og en helt ny specialskole til at hjælpe de børn, som har brug for mere end den almindelige folkeskole kan give.

Vi sikrer at flere københavnere der har et fysisk- eller psykisk handicap, får mulighed for at komme ind i arbejdsfællesskabet. Vi bibeholder den succesfulde fokuseret indsats for borgere der har brug for ekstra støtte ved at den enkelte sagsbehandler har mere tid.

Og i fremtiden får unge som drømmer om at tage en HF, men som har brug for et ekstra år, nu mulighed for det.

Alle københavnere får glæde af investeringer i idrætslivet og kulturlivet.

Over en milliard kroner skal over de næste 10 år investeres i flere og bedre idrætsfaciliteter. Vi går blandt andet i gang med renovering og opgradering af de nedslidte idrætspark i Valby og Sundby, sikrer nye kunstgræsbaner i Hekla Park og et nyt klubhus på Bavnehøj idrætsanlæg og Ørestaden får et fodboldanlæg.

Vi får lavet en plan for renovering og vedligeholdelse af byens idrætsfaciliteter. Det er helt nødvendigt. For når mange københavnere, som bruger dem, bliver alt hurtigere nedslidt.

Sydhavns Teater får mulighed for at etablere sig i Østre Kapel. Vi fortsætter støtten til Pigepartnerskaber, som får piger fra udsatte boligområder ind i foreningslivet. Og vi får – ENDELIG! – et LGBT+-medborgerhus.

Vi sikrer at udsatte og sårbare kan få støtte og hjælp på byens biblioteker og i kulturhuse.

På tværs af en række forvaltninger sætter vi ind for at dygtige medarbejdere skal blive lidt længere i kommunen og at nye får en god start.

Vi sender høje beløb ud til de fagudvalg, hvor der særligt er problemer med at fastholde medarbejdere og rekruttere nye. Det giver mening, at det er fagudvalgene, som i fællesskab skal se på, hvordan vi bedst bruger pengene. Fordi de kender områderne og udfordringerne.

Også her har vi fokus på skroget og mandskabet – på at sikre driften også i fremtiden. Så vi alle sammen får et København i balance. I en ny retning. Med en ny kurs.

Nåede vi det vi ville

Da vi gik ind i forhandlingerne om budget23 vidste vi, at det ville blive et stramt budget. Vi havde derfor sat vores ambitioner efter det. Vi ville prioritere klima og velfærd med øje for det, der batter på den lange bane.

Nåede vi alt det vi ville med dette budget? Nej! Langt fra! Men vi brugte hver en krone vi kunne på klima og velfærd. Og det tegner godt for fremtidige budgetaftaler når et stort bredt flertal på Rådhuset kan finde

sammen om at sikre driften, løfte velfærden og prioritere klimaet.

Afrunding – fremtiden

I Enhedslisten vil vi insistere på at der skal være styr på grunddriften før vi sætter nye skibe i søen. Hvis vi bliver ved med at bilde os selv ind at vi både kan spare og skabe bedre velfærd, gør vi alle københavnere en bjørnetjeneste.

For vi er nødt til først og fremmest at sikre, at hullerne i skibsskroget er stoppet. Ellers vil skibet på et tidspunkt kæntré og synke til bunds.

Vi har sat en ny retning både for København og for de kommende budgetforhandlinger. Tak til Konservative, til Radikale Venstre, til Venstre, til Alternativet, til Nye Borgerlige, til Liberal Alliance og til Dansk Folkeparti for et respektfuldt og tillidsfuldt samarbejde.

Skibet København sejler videre endnu et år. Måske med en lidt mindre moderne galionsfigur, men til gengæld med færre huller i skroget – heldigvis!